

"Öğretmenlik Uygulaması Danışmanlığı Eğitimi" Hizmet-içi Eğitim Kursu

Geçmişte yaşadığınız staj değerlendirme görüşmesi hangisi gibiydi?

Sohbet havasında mıydı?

Yoksa bir boks maçı gibi miydi?

Klinik Danışmanlık Modeli (KDM) Nedir?

- 1970'li yılların başında Harvard Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde geliştirilmiştir,
- Yıllardır dünyanın pekçok yerinde etkin biçimde kullanılmaktadır.
- Bu model öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında öncelikle eğitim fakülteleri içerisinde ve uygulama okullarında belirli bir **standardizasyon** sağlayarak, sistemde görev alan kişilerin **ortak ve etkin katılımını** sağlayan bir öğretmenlik uygulaması modelidir.

Klinik Danışmanlık Modeli (KDM) Nedir?

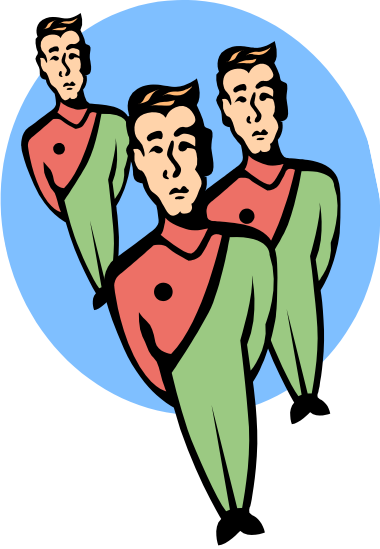
- KDM, uygulama öğrencisinin fakültede öğrendiği kuramsal bilgileri gerçek eğitim-öğretim ortamı olan okullarda uygulayarak **alacağı rehberlik hizmetinin kalitesini artırır.**
- Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı uygulama öğrencisinin mesleki gelişimine destek olma noktasında **eşit paydaşlar** durumuna gelmektedir.

Klinik Danışmanlık Modeli (KDM) Nedir?

KDM;

- Makro, işbirliği ve mikro düzeylerde paydaşlar arasında **karşılıklı iletişimi** oluşturan;
- Uygulama öğrencisinin uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı tarafından **düzenli olarak gözlemlenmesine** aynı zamanda **sistemik dönütler** almasına imkân veren; ve
- Uygulama öğrencilerinin gelecekte etkili bir öğretmen olabilmesi için onlara yapıcı destek ve rehberlik sağlayarak **kendi kendini yenileyebilme** özelliği olan bir danışmanlık sistemidir.

KDM`de Paydaşlar

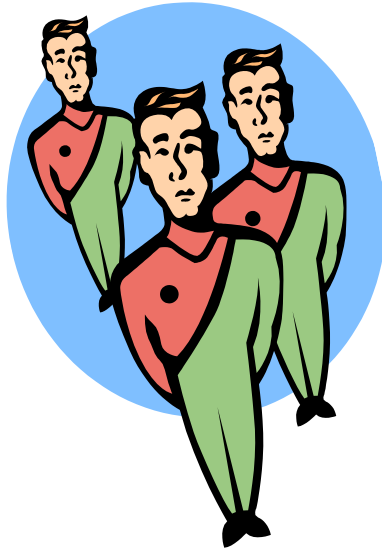

1. Uygulama Öğretim Elemanı

2. Uygulama Öğretmeni

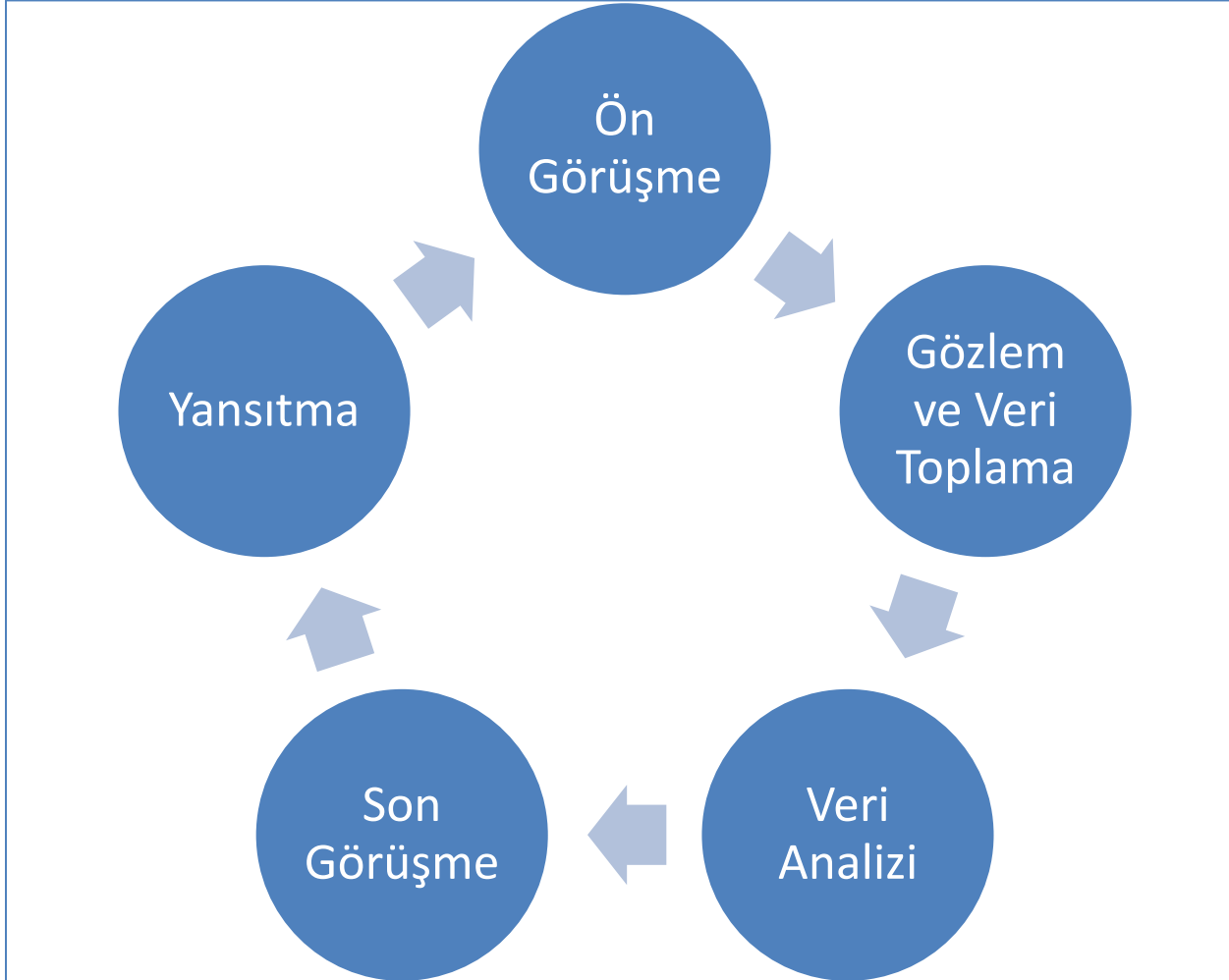
3. Uygulama Öğrencisi

KDM: Üç ayağı olan interaktif bir danışmanlık sistemi

- Sistemin etkin biçimde çalışması, paydaşların her birinin diğer paydaşların performansları hakkında birbirlerine **etkin dönüt** vermesi ile mümkün.
- Herkesin **birbirinden haberdar** olduğu paralel bir çalışma.

Klinik Danışmanlık Modeli Döngüsü

Ders 2: KDM'nin geleneksel öğretmenlik uygulaması modellerinden farkı

- Öğretmenlik uygulaması dört sene boyunca edinilen teorik bilgilerin gerçek öğretim ortamına aktarılması sürecinde **ilk adımdır**.
- Uygulama Öğrencisi hem gerçek öğretim ortamına **adapte olmaya** çalışır hem de **tecrübe eksikliği** ile mücadele eder.
- Mesleki yeterliklerini kazanma sürecinde gerekli destek doğru şekilde verilmelidir.

KDM'nin geleneksel öğretmenlik uygulaması modellerinden farkı

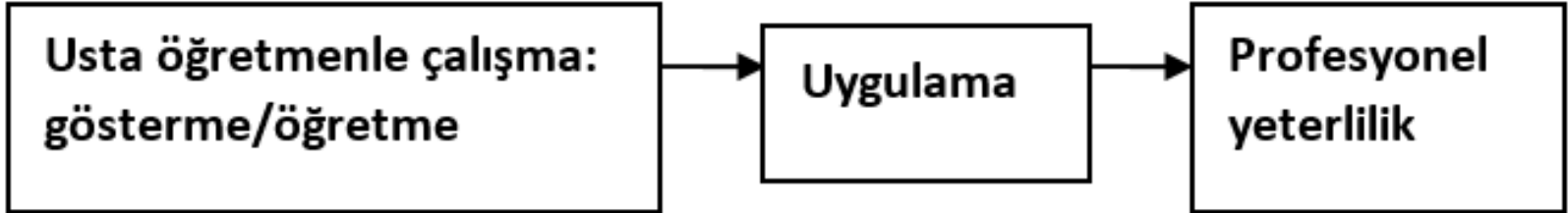
- Bu destek uygulama öğretmenleri ve öğretim elemanlarının sürecin işlenişi hakkındaki bilgi ve becerilerine bağlıdır.
- Öğretmen yetiştirmede bu desteği sağlamak için farklı modeller kullanılmıştır:

Çıraklık Modeli

- Öğretmenin/danışmanın **usta**, uygulama öğrencisinin de **çırak** olarak kabul edildiği bir anlayışı ve öğretim yöntemini içerir.
- Öğretmenlik mesleği bir zanaattır.
- Usta kişinin yöntem ve tekniklerinin çırak yani uygulama öğrencisi tarafından taklit edilmesi prensibine dayanır.
- Ustanın söyledikleri **tek doğru** olarak kabul edilir.

Çıraklık Modeli

- Çırak ustanın işini **sorgulamaz** ve doğru olarak kabul eder.

Çıraklık Modelinin Avantajları

- Kişi deneyimli öğretmen ile birlikte ders planlamayı öğrenirken öğretmenin önemli saydığı noktaları ve planlamanın sonuçlarını da öğrenir.
- Kişi dersin belli bir bölümü için sorumluluk alırken bunun için gerekli becerileri de öğrenir.
- Kişi öğretmenin ustalık bilgisine erişim sağlar ve ders için ortak sorumluluk alır.

Çıraklık Modelinin Dezavantajları

- Bu tür bir öğretmenlik uygulaması II. Dünya Savaşının sonlarına kadar kullanılmıştır.
- Uygulama öğrencisine süreç içinde öncelik ve karar verme yetkisi vermez.
- Edinilen teorik bilgiler, öğretme ortamındaki yaşantılar öz değerlendirmeye fırsat vermeksizin göz ardı edilir.
- Dinamik bir yapıya sahip değildir

Çıraklık Modelinin Dezavantajları

- Uygulama öğrencisinin başarısı büyük ölçüde “usta” kabul edilen **öğretmenin bilgi ve becerilerine** dayanır.
- Uygulama öğrencisini öğrenme ve öğretme denkleminde dışarıda bırakarak etkisiz kılar.

Ders 3: Uygulamalı Bilim Modeli

- Uygulama öğrencisi **bilimsel bilginin aktarılması ve uygulaması** ile öğretmenlik uygulamasını gerçekleştirir.
- Deneysel ve bilimsel bilgi mesleği uygulayan **öğretmenler tarafından değil üniversite öğretim elemanları tarafından** sağlanır.
- İstenilen sonuçlara ulaşamaması ya adayın bulguları yeterince anlamamasından ya da doğru bir şekilde uygulayamamasından kaynaklanabilir.

Uygulamalı Bilim Modeli

- Ya da bilimsel bilginin kendisiyle ya da onun deneyimlenmesiyle ilgili bir sorun olması durumunda başarısızlık olabilir.
- Model alanda görev yapmakta olan öğretmene sorumluluk vermez.
- Birçok eğitim ve öğretmen yetiştirme programlarında en çok kabul gören modeldir.
- Çıraklık modelindeki gibi öğretmenin sergilediği ve söylediği değişmez kurallara bağlı değildir.

Uygulamalı Bilim Modelinin Dezavantajları

Ancak;

- Tek yönlü bir sistemdir.
- Bilginin tek bir taraftan iletilmesi ve uygulanmasını içerir.
- Uygulama öğrencisi süreç içerisinde pasiftir.
- Öğrenme öğretim elemanının aktardığı teorik bilgiye ve bu bilginin anlaşılabilmesi ve etkili bir şekilde uygulanabilmesine bağlıdır.

Ders 4: Yansıtma Nedir?

Kendine sorular sorma
döngüsü:

- a) mevcut inançlarını
oluşturan bilgi alt
yapılarının kullanımı
- b) karşılaşılan olayın
getirdiği kavramların
kıyaslanması

Yansıtma nedir?

- Verilen **yanıtlar** ve bu yanıtlar üzerine kurulan **eylemlerin** yeniden **sorgulanması** yansıtma döngüsünün devamlılığına işaret eder.
- Yansıtma süreci için öğretmenin düşünme süreçlerini etkin olarak yaşaması gerekmektedir.
- Öğretmenlerin karşılaşılan sorun ya da meselenin farkında olmaları gerekmektedir.

Yansıtma nedir?

- Yansıtıcı eylemin oluşumu için gerekli üç önkoşul bulunmaktadır.
 - **Açık fikirlilik**, (bize en kıymetli gelen görüşlerde bile hata olasılığı olabileceğini fark edebilme yetisidir)
 - **Sorumluluk alma**, (eğitim sürecinin beklenmedik sonuçları üzerine de yansıtma yapmayı içermelidir)
 - **Samimiyet** (şahsi kaygılarını aşmak amacıyla samimi ve açık gönüllü bir tavır sergileme isteği; herhangi bir makam tarafından dayatılmamış olması gerekliliği)

Yansıtma nedir?

- Yansıtma sürecinde insanı bir konu hakkında inanç ya da şüphe sonucuna götüren mantıksal **beş** adım;
 - hissedilen bir zorluk,
 - bu zorluğun tanımı,
 - çözüm önerisi,
 - öneri doğrultusunda gelişim ve
 - sorunun çözümüne götüren ilave gözlem ve deneme

Yansıtma nedir?

- Süreç birbiri ile etkileşim içerisinde olan ve her biri sürekli sorgulama ve düşünmeyi gerektiren basamaklardan oluşur.
- Yansıtma eyleminin temelinde
 - *Bireyin yaptığı işi ayrıntılarıyla **gözlememesi**;
 - *Eylemi hakkındaki **farkındalığını** geliştirmesi;
 - *Eylemlerini neden ve niçinleri ile **sorgulaması** yer almaktadır.

Yansıtma nedir?

- Sayılan bu özellikleriyle yansıtma modeli Çıraklık modeli ve Uygulamalı bilim modelinden ayrılmaktadır.
- Çıraklık modelinden farklı olarak ortamın girdi ve çıktıları sürekli sorgulanarak planlama ve öz-değerlendirme yetilerini geliştirilir.
- Uygulamalı bilim modelinin aksine öğretimi iyileştirebilecek bireysel teoriler kullanılabilir uygulama öğrencisi kendi gerçekliğini yaratma konusunda daha özgür olur.

Yansıtma nedir?

Uygulama öğrencisi anlattığı dersin ardından kendine şu soruları yöneltir:

- Doğru bir şey mi yaptım?
- Farklı bir şey yapmalı mıyım?
- Yaptığım şeyi değiştirmem veya düzenlemem gerekir mi?
- Bu dersi bir kez daha anlatma fırsatım olsa dersle ilgili neleri değiştirirdim?

Yansıtma nedir?

- Yansıtma sürecinin **uygulamaları sistematikleştirmek**, onları birer **rutin haline getirmek** gibi bir hedefi yoktur.
- Esas amacı öğretmenlere kendi öğretim biçimleri hakkında fikirlerini ifade etme konusunda özgürlük sunmasıdır.

Yansıtma nedir?

- Mesleki gelişimin diğer alanlarında olduğu gibi yansıtma konusunda da **öğretmen algıları ve inançları** alınan **destek ve rehberliğin miktarı** ve **kalitesi** ile büyük ölçüde etkileşim halindedir.
- Eğitim ve öğretimin sorumluluğunu üstlenmiş olan öğretmenler yapılan etkinliklerini **daha fazla sorgulayarak daha iyiye** doğru ilerleme konusunda adımlar atacaktadırlar.

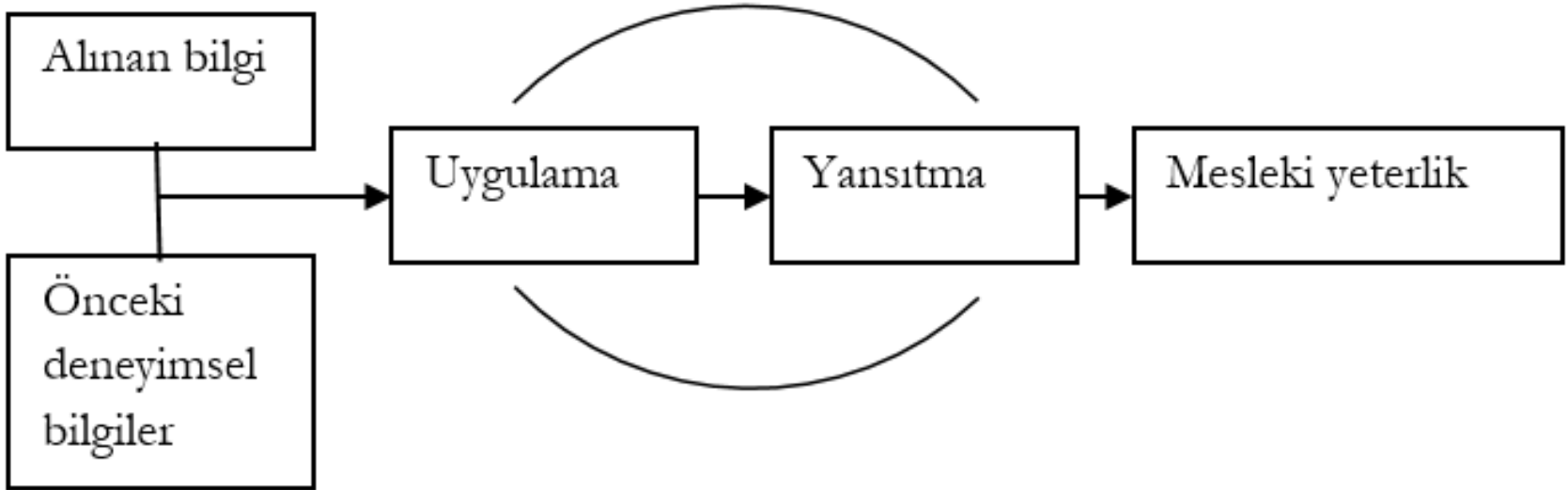
Yansıtma nedir?

- Yansıtma modeli uygulama öğrencisinin mesleki gelişimini en üst düzeyde destekleyen ve **öğrenmeyi öğreten aday odaklı** bir modeldir.
- Eleştirel düşünceyi ve öz değerlendirmeyi odağına alarak adayın **kendi doğrularını** tespit etmesine olanak sağlar.

Yansıtma nedir?

- Klinik Danışmanlık Modeli de döngüsel olarak yansıtmacı modeli kullanmakta ve öğretmenlik uygulamasından edinilecek bilgi ve becerilerin **en üst düzeyde kazanıma** dönüşmesine olanak sağlamaktadır.

Yansıtma Döngüsü

OLUMSUZ Yansıtma Örneđi

- Ayşe Başak

OLUMLU Yansıtma Örneđi

Ece Atakan

Yansıtma sırasında sorabileceğimiz sorular

- Ders anlatırken yaptıklarımla ilgili neler hissediyorum?
- Dersle ilgili hangi deneyimler bu şekilde hissetmeme yol neden oldu?
- Öğrenciler neler öğrendi/ öğrenemedi?
- Öğrenciler hedeflenen kazanımlara ulaşabildi mi?
- Ders çocuklar için ilginç ve heyecan verici miydi?
- Dersi daha ilginç ve heyecan verici yapmak için neler yapabilirim?
- Olumlu pekiştireç kullandım mı?
- Dersime çok iyi organize olup ders için gerekli materyalleri hazırlamış mıydım?

Yansıtma sırasında sorabileceğimiz sorular

- Dersin başarılı yönleri nelerdi?
- Hangi kısımları çok başarılı değildi? Neden?
- Dersi çocukların ihtiyaçları nasıl daha iyi organize edebilirim?
- Bu dersi tekrar yapsam neleri daha farklı yaparım? Neden?
- Kendi performansınızı değerlendirdiğinizde, yapmış olduğunuz derse hangi notu verirsiniz?
- Bu notu arttırmak için neler yapmalıyım?
- Bu tür sorular ve analizler zamanla bilinçaltında gelişen süreçlere dönüştüğünde öğretmen adayları derslerinde kullandığı materyalleri, öğretim metot ve stratejilerini sürekli çocukların ihtiyaçlarına göre ayarlamaya başlar.

Ders 5: Objektif gözlem yapma etkinliđi

- Videoda izleyeceğiniz dersi gözlemleyerek objektif notlarınızı yazınız.
- Kağıtlara gözlem notlarınızı yazıp yanınızdaki kişi ile paylaşınız.
- Elinizdeki metinde objektif olup olmadığını düşündüğünüz cümleleri işaretleyerek kağıdı geri veriniz ve kendi aranızda paylaşınız.
- Notlarımızı paylaşalım!

- Objektif gözlem yapma etkinliđi

Objektif gözlem yapma veri toplamanın önemi

- Olumlu katkı sağlayacak **etkili** bir dönüt için ilk şarttır.
- Profesyonel bir etkinlik için profesyonel bir yaklaşımın sergilenebilmesi için önemlidir.
- Objektif gözlemin sonuçları «savunma» gibi kişisel tepkileri sınırlar.
- Uygulama Öğrencisinin kendini geliştirmek için eylem planı oluşturmasını kolaylaştırır.

Objektif gözlem yapma veri toplamanın önemi

- Duyguların ve öznel yorumların objektif gözlem sırasında kullanılmaması gerekir.
- Dönüt verildiğinde herkes aynı şeyi anlayabilmeli ve aynı çıkarımlarda bulunabilmelidir.
- Gözlenen dersi kanıtları ile **yorum yapmadan** uygulama öğrencisine yansıtmak için gereklidir

Ders 6: Ders Gözlem/Değerlendirme Formu

- Alan Eğitimi Bilgisi ve Öğrenme-Öğretme sürecini kapsayan iki ana bölümden oluşur:
 - Öğrenme-Öğretme Süreci;
 - Öğretim Süreci
 - Sınıf Yönetimi
 - İletişim

1. ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ %40

1.1	Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme			
1.2	Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirebilme			
1.3	Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili (şekil, şema, grafik, formül vb.) uygun biçimde kullanabilme			
1.4	Konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirebilme			
1.5	Alana özgü öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilme			
1.6	Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilme			
1.7	Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilme			

2. ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİ %60

2.1 ÖĞRETİM SÜRECİ %50

2.1.1	Konuyu önceki ve sonraki derslerle ilişkilendirebilme			
2.1.2	Kazanımlara uygun yöntem ve teknikleri belirleyebilme			
2.1.3	Zamanı etkili kullanabilme			
2.1.4	Öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak etkinlikler geliştirebilme			
2.1.5	Öğretimi bireysel farklılıklara göre sürdürebilme			
2.1.6	Uygun araç-gereç ve materyal seçme ve hazırlayabilme			
2.1.7	Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanabilme			
2.1.8	Ders süresince ara özetleme yapabilme			
2.1.9	Öğrencilerin anlama düzeylerine göre geribildirim verebilme			
2.1.10	Konuya uygun düşündürücü sorular sorabilme			
2.1.11	Konuyu yaşamla ilişkilendirebilme			
2.1.12	Kazanımlara uygun değerlendirme teknikleri kullanabilme			
2.1.13	Öğretim teknolojilerinden yararlanabilme			

2.2 SINIF YÖNETİMİ %30

Ders başında				
2.2.1	Derse uygun bir giriş yapabilme			
2.2.2.	Derse ilgi ve dikkati çekebilme			
Ders süresinde				
2.2.3	Demokratik bir öğrenme ortamı sağlayabilme			
2.2.4	Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme			
2.2.5	Kesinti ve engellemelere karşı uygun önlemler alabilme			
2.2.6	Övgü ve yaptırımlardan yararlanabilme			
2.2.7	Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme			
Ders sonunda				
2.2.8	Dersi toparlayabilme			
2.2.9	Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verebilme			
2.2.10	Öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlayabilme			

2.3 İLETİŞİM % 20

2.3.1	Öğrencilerle etkili iletişim kurabilme			
2.3.2	Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme			
2.3.3	Ses tonunu etkili biçimde kullanabilme			
2.3.4	Öğrencileri ilgi ile dinleme			
2.3.5	Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme			
Toplam:				

TEBRİKLER !!!!

1. GÜNÜ BAŞARIYLA TAMAMLADINIZ 😊

